

Návraty 1-3

Prírodná medicína 5-6

Básnik Sládkovič 7-8

Slovenské ZVESTI

Blíži sa CaSFFA 9

Čo robíme v SDB 10

Zo stola výboru 11

Informácie o aktivitách slovenskej komunity v Melbourne

Ročník XI

Číslo 3/2022

Vydáva ASAV, PO Box 263, Kew

www.asav.org.au

PROFIL Z KOMUNITY

🇺🇦 NÁVRATY 🇸🇰

Slovenská diaspóra vo svete sa zvyšuje a znižuje podľa domáceho, ale aj celosvetového diania, z čoho vlastne vyplýva aj posledná vlna dočasného, ale aj trvalého vystaňovalectva.

Táto posledná je po roku 1989. V prvých rokoch možnosť vycestovania spôsobila vlnu príchodov slovenských študentov, ktorí popri štúdiu prišli skúsiť svet, ale aj menšiu skupinu odborníkov, akademikov a ľudí túžiacich po zmene. Väčšina prišla s nevyjasneným koncom ich putovania.

Samostatná kategória sú Slovenky a Slováci zo



zmiešaných manželstiev. Tu je to viac menej rozhodnuté, že sa trvalo usadia v Austrálii.

Príležitosť? Skúsenosť? Možnosť posunu v živote?

Dobrodružstvo? Každý to svoje.

Moje skúsenosti za ostatných 30+ rokov mi potvrdzujú každú

alternatívu.

Čo znamená táto vlna emigrácie pre existujúcu slovenskú komunitu? Omladenie, nové priateľstvá, pomoc pri komunitných aktivitách. Tiež vznik nových potrieb a nasmerovanie komunitnej činnosti.

Andrej Sládkovič DETVAN

Stojí vysoká, divá Poľana,
mať stará ohromných stínov,
pod ňou dedina Detvou volaná,
mať bujná vysokých synov:
či tých šarvancov Detvy
ozrutných
Poľana na tých prsiach
mohutných

nenosí a nenadája?
Alebo aspoň na tie výšiny
nehľadí dcéra tejto rodiny,
keď má porodiť šuhaja? —
—
Ako by Detva obrov nemala! —
Mať zrodila v poli syna,
trávnú plachtu porozvíjala,

z buka na buk ju pripína;
prvý raz oči šuhaj roztvorí,
čo vidí? — výsosť Poľany hory
a opachy nezvratných skál;
a spustí zraky prvé v doliny,
čo vidí? — hory zázračnej stíny
a krásnu slovenskú diaľ.

Čítajte viac: https://zlatyfond.sme.sk/dielo/16/Sladkovic_Detvan/2#ixzz7XsTjt8dP

Čo to však znamená pre rodnu krajinu, Slovensko? Všeobecne sa znižujúci prirodzený prírastok obyvateľstva, odliv „mozgov“ a pracovnej sily, má negatívny vplyv na ekonomiku mladého štátu, ktorý si stále hľadá svoju tvár. Štátna politika sa už dávnejšie snaží nájsť cesty ako pritiahnúť šikovných Slovákov naspäť. Nevie, s akým úspechom.

Už pred pandemiou sa veľa hovorilo o tom, že veľa mladých Slovákov sa rozhodne po skončení štúdia zostať v zahraničí.

Keďže v priebehu ostatných dvoch rokov sa rozhodlo viac mladých Slovákov z Melbourne na návrat na Slovensko, alebo do Európy, opýtali sme sa ich na ich dôvody návratu, ale aj čo sa im páčilo a ktoré skúsenosti by vedeli a chceli aplikovať na Slovensku.

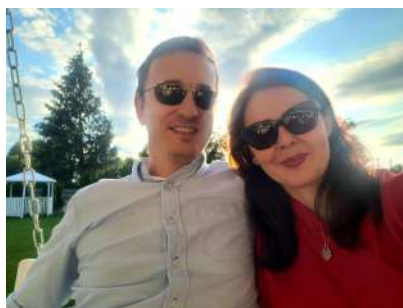
Tu sú štyri príbehy návratov mladých Slovákov:

Monika Horňáčková mala v pláne ostať 4 mesiace a ostala 4 roky. Šikovná, schopná lingvistka, hovorí šiestimi jazykmi. Vycestovala z osobných dôvodov a po štúdiu angličtiny sa vrátila do Európy, kde má lepšiu šancu svoje vedomosti využiť.

„Na Slovensku som už vyše tri a pol roka. Kladné a záporné stránky budú vedieť vymenovať skôr mladí ľudia, ktorí sa v Austrálii nachádzajú práve teraz. Nič by som nekategorizovala na biele a čierne.



Rusty Koval rozbehol v Austrálii úspešnú firmu. Napriek tomu sa rozhodol pre návrat na Slovensko.



Manželka Sekerákovci momentálne žijú na Slovensku. V budúcnosti sa chcú do Austrálie vrátiť, zatiaľ však nevedno, kedy.

Nemám v pláne Austráliu. Na dovolenku a pracovné cesty určite áno, ale ja som šťastná v Európe. Rozprávam francúzsky, španielsky, rusky, rozumiem a čítam po taliansky a portugalsky. V Austrálii nič z toho nevyužijem, čo by bola ohromná škoda. Pracujem ako Manažér zahraničného obchodu a som spokojná."

Rusty Koval, mladý šikovný podnikateľ s vysokoškolským vzdelaním, strávil v Austrálii 12 rokov.

Dôvodom jeho vycestovania bola zvedavosť, a z tej sa postupne vyvinul záujem ostať v Austrálii. Jeho firma Easy peasy sťahovacie služby a preprava bola veľmi úspešná. Prešiel si svojimi úspechmi aj sklamaním. Hlavným dôvodom návratu bola

partnerka na Slovensku. Posledné dva roky boli ťažké pre každého. Osamelosť a zatvorené hranice urobili toto rozhodnutie pre viacerých.

Čo hodnotí pozitívne v Austrálii? Nízkou úroveň byrokracie, priaznivé podnikateľské prostredie (jednoduchý štart firmy), pozitívne mysliaca spoločnosť v porovnaní so Slovenskom. Austrálčania nečakajú, že sa o nich musí postarať štát ako na Slovensku, snažia sa svoje schopnosti využiť naplno a presadiť sa.

Negatívny pre neho bol pocit, že je to krajina s vysokými životnými nákladmi (služby, nehnuteľnosti - neschopnosť nadobudnúť si vlastnú nehnuteľnosť, ak je človek slobodný).

Čo by vedel aplikovať na Slovensku? Všetky skúsenosti nadobudnuté podnikaním v Austrálii, jazykové schopnosti, pozitívne myslenie. Máte v pláne sa vrátiť do Austrálie? „Iba ako turista.“

Janka a Martin Sekerákovci – Janka s doktorátom v práve, doplneným s postgraduálnym štúdiom na Melbournskej univerzite, Martin s doktorátom v IT, konštantne dopĺňaným štúdiom nových programov. Po ukončení vysokých škôl chceli nabrať skúsenosti zo zahraničia, vyskúšať si, ako sa žije v Down Under. Chceli cestovať a spoznávať.

Žili v Austrálii 7 rokov. Vrátili sa z viacerých dôvodov – hlavne rodina, zaujímavé pracovné



Lukáš Pajánk (vľavo) strávil v Austrálii 10 rokov. Pri návrate do Európy padla voľba na Írsko.

ponuky, a určite karty zamiešal aj Covid. Žiadalo si to zmenu.

Nikdy nemali presne vyhranený záujem, kde by chceli žiť. Určite sa do Austrálie chcú v budúcnosti vrátiť, kedy presne, to nevedia. Teraz je im dobre na Slovensku, ale sú verní heslu „go with the flow“.

Za kladné stránky určite považujú životný štýl, zaujímavé príležitosti, otvorenosť ľudí a ochota pomôcť, cestovanie a to ich zaužívané "no worries" v praxi.

„Neviem definovať vyslovene záporné stránky. Možno tá najväčšia je vzdialenosť :-D Samozrejme boli nejaké veci, na ktoré sa ťažko zvykalo, ale všeobecne si myslím, že pozitívne prevyšujú tie negatívne,“ hovorí Janka.

„Och a tých skúseností je veľa a je ťažko vypichnúť iba niektoré. Určite máme väčší rozhľad a nadhľad pri riešení niektorých záležitostí. Naučili sme sa, že ak sa človeku chce, veľa toho dokáže a že tvrdou prácou nie je



nič nemožné. Austrália nás určite naučila viac si užívať život a vážiť si čas.“

Lukáš Pajánk

„Do Austrálie som pôvodne prišiel navštíviť svoju rodinu hneď po ukončení strednej školy. Nemal som žiadne dlhodobé vízie alebo očakávania od života v Melbourne, a tak som jednoducho začal so štúdiom angličtiny. Jedno viedlo k druhému a o desať rokov neskôr som mal absolvovanú univerzitu a pracoval v odbore životného prostredia. Za celých tých desať rokov som si hovoril, že už len niečo dokončím a vrátim sa do Európy. Lenže ako niečo skončilo, tak niečo iné začalo a tak som návrat oddaľoval. No vždy som vedel, že v Austrálii sa neusadím, tá krajina mi bola príliš cudzia.

Bolo mi clivo za rodinou a Európou ako takou aj napriek tomu, že som sa pravidelne snažil chodiť domov na Vianoce.

V Austrálii ma držala výborná životná úroveň a možnosti, ktoré Austrália ponúka pre mladých ľudí, čo si prajú dôstojný nezávislý život. No s príchodom pandémie, lockdownov a

uzavretými hranicami bola tá vzdialenosť od domova o to znásobená a moje životné priority sa zmenili.

Po troch rokoch, čo som nevidel svoju rodinu, som sa rozhodol vrátiť, i keď nie na Slovensko, tak aspoň niekam do Európy. **Život v Austrálii, jednoducho povedané, otvorí oči, ale len pre otvorené mysle. Rôznorodosť kultúr v Austrálii a predovšetkým v Melbourne je jedinečná.** Je to taký rýchlokurz k takmer všetkým národnostiam a kultúram vo svete či už vo forme festivalov, reštaurácií alebo jednoduchým spoznávaním nových ľudí.

Na Austrálii mi vadili predovšetkým také tie „cliché“ ako vzdialenosť od Európy a veľké horúčavy, a tak som sa usadil v Írsku.

Musím priznať, že Melbourne samotný, rodina v Austrálii a priatelia, ktorých som mal to potešenie za tie roky spoznať, mi veru chýbajú. No či by som sa ešte niekedy dlhodobo vrátil do Austrálie je mi zatiaľ ťažko povedať. V pláne to nemám, ale pokiaľ bude vždy možnosť, nevyľučujem to.“

Text a foto autori a MK.

Úrad vlády SR ocenil naše aktivity

Na Slovensko cestujem každý rok s láskou. Vždy sa teším na stretnutia s rodinou, s kamarátmi, na nové skúsenosti, nové úchvatné miesta mojej rodnej krajiny.

Pri svojich návštevách nikdy nevynechám Úrad pre Slovákov žijúcich v zahraničí, ktorý nám roky pomáha pri aktivitách našej komunity. Poskytol nám významnú finančnú podporu pri založení slovenskej školy v roku 2012 a odvtedy pokračuje v pomoci pri jej fungovaní, pri činnosti Slovenskej detskej besedy i slovenského tábora pre deti. Úrad pre Slovákov žijúcich v zahraničí sa významne finančne podieľa na podpore odborných školení učiteliek, osláv Združenia austrálskych Slovákov vo Viktórii a v neposlednom rade aj na vydávaní nášho štvrtročného bulletinu.

Tento rok ma však prekvapilo pozvanie na Úrad vlády SR od pani Ivety Galbavej, poradkyne premiéra Eduarda Hegera pre otázky zahraničných Slovákov. Bola to pre mňa veľká česť. Keď človek robí niečo s láskou, nečaká pochvaly ani uznanie. O stretnutí, ktoré sa uskutočnilo dňa 7. júla 2022, referoval úrad vlády na svojom webe:



„Včerajšie pozvanie na ÚV SR prijala naša krajanica z austrálskeho Melbourne, pani Marta Kapusta, ktorá je zakladateľkou Slovenskej detskej besedy v Melbourne, ktorú dodnes vedie. Ďalej je koordinátorkou slovenských vzdelávacích centier v Austrálii a na Novom Zélande, kde sa stará o zabezpečenie profesionálneho vzdelávania učiteľov, zabezpečenie učebníc zo Slovenska s podporou slovenských a austrálskych vládnych agentúr. Je stále aktívna v Združení austrálskych Slovákov vo Viktórii, 10 rokov edituje štvrtročný bulletin Slovenské zvesti z Melbourne. Ďakujeme za návštevu.“

To však nebolo všetko. Pani Galbavá onedlho zorganizovala milé stretnutie krajanov so vzácnymi hosťami zachytené na fotografii na webe úradu:

„Dnešné stretnutie s krajanmi považujem za výnimočné a vzájomne obohacujúce. Krajanovia mali možnosť predstaviť svoju komunitu, prácu,

radosti, ale i starosti.

Pozvanie prijali zľava: Z. Gulaiová - ÚV SR, D. Tóth - Kanada, M. Kapusta - Austrália, K. Hanzelová - šéfredaktorka časopisu Slovenka, K. Domáňová - Island, L. Repášová - SR, I. Galbavá - ÚV SR, M. Rúfusová - manželka Milana Rúfusa - Bratislava, M. Zimková - herečka a dramatička, V. Bútorá - Švajčiarsko, N. Gyllenhammar Hammarberg - Švédsko. Ďakujeme všetkým za milé stretnutie a budeme sa tešiť, milí krajanovia, i na budúce.“

Na tomto druhom stretnutí som prevzala ďakovný list Predsedu vlády SR Eduarda Hegera, s uznaním mojej, ale hlavne našej komunitnej práce v Melbourne.

Toto uznanie patrí všetkým tým, ktorí sa aktívne, nezištne a s láskou podieľajú na úspechoch slovenskej komunity v Melbourne. Bez nich by sme nemali nevelké, ale veľmi živé spoločenstvo krajanov hrdých na svoj pôvod, ktorí si vážia aj prácu iných národnostných komunit v Melbourne a zúčastňujú sa spoločných aktivít.

Trochu tejto symbiózy by som priala a poslala aj Slovensku.

J.T., Foto: ÚV SR



Prírodná medicína na Slovensku

V minulosti bývala aspoň jedna v každej dedine. A ak aj nie, určite ste nejakú našli v tej susednej. Tešili sa priazni ľudí, veď si dokázali poradiť s kadejakými chorobami, od obyčajnej nádchy až po ženskú neplodnosť. Ale neraz to mali aj ťažké, keď sa niekomu znepáčili, netrvalo dlho a získali nebezpečnú nálepku bosorky. Pre potreby tohto článku o nich síce hovoríme v ženskom rode, ale túto historicky dôležitú pozíciu mohol zastávať aj muž. Neboli lekárkami a predsa, s pomocou prírody, liečili. Bylinkárky.

Korene bylinkárstva siahajú až do praveku a s rôznymi obmenami a intenzitou pretrvalo až dodnes. Byliny zbierali ľudia prakticky vo všetkých kútoch sveta, či už kvôli príprave pokrmov, alebo kvôli ich liečivým schopnostiam, ktoré postupne spoznávali.

Traduje sa, že na území Slovenska sa tak dialo v minulosti najmä v období letného slnovratu, keď mala byť sila nazbieraných bylín najväčšia. Ľudia ich dokonca občas zbierali nahí, v rámci akejsi symboliky čistoty. Bylinná terapia, nazývaná aj fytooterapia, patrí k najstarším a najúčinnjším spôsobom liečby.

Na prelome 20. a 21. storočia začala moc do svojich rúk čoraz pevnejšie preberať moderná medicína. Antibiotiká a nemocnice sú dnes, žiaľ, bežnou súčasťou našich životov. Vďaka



tradovaniu a ľuďom, ktorí nechcú každé zakašľanie riešiť liekmi, však naďalej prežíva aj fytooterapia. V súčasnosti existuje aj pomerne veľa kníh, v ktorých sú pekne pokope zozbierané a spísané liečivé účinky jednotlivých bylín či recepty na konkrétne zdravotné problémy.

Medzi novodobých bylinkárov patrí aj Katarína Edita Polomská-Černotová, pôvodcom z Horehronia. Ako sama hovorí, v rodnej dedinke Polomka chodila s babkou zbierať byliny na lúku už ako trojročná. A nadobudnuté vedomosti posúvala ďalej, jej deti poznali byliny od malička.

Zbierať ich chodí po celom Slovensku, každá z bylín má totiž svoje miesto, kde sa jej najviac darí.

Ak by sme mali nejaké menovať konkrétne byliny, ľudoví liečitelia by isto neopomenuli kapucínku a medvedí cesnak. „Treba ju brať aspoň dva mesiace,“ hovorí Polomská-Černotová v rozhovore pre mytrencin.sme.sk o kapucínke, ktorá je, takpovediac, rastlinným antibiotikom. „Vylieči aj chronické zápaly močových ciest. Treba ju vedieť ale dobre nadávkať. Zabija aj stafylokoky, streptokoky.“

Podobné „ničiace“ účinky má aj medvedí cesnak, ktorý niektorí ľudia poznajú skôr z kuchyne: „Nemal by mu odolať ani strojca žalúdočných problémov Helikobakter pylori. Pritom dnes ho má veľa ľudí a lekári predpisujú tri – štyri antibiotiká. Mala som prípady, že práve cesnak medvedí zabil najlepšie.“

Aj spomínaná bylinkárka Polomská-Čerňotová prizvukuje, že liečba bylinkami je pomerne individuálna. Hoci účinky niektorých bylín sa dajú zovšeobecniť, nie vždy platí, že čo zaberie jednému, bude určite platiť aj pri druhom. Práve naopak. A to je jeden z hlavných princípov čínskej fytoterapie.

V Číne sú totiž liečivé rastliny, nazývané jao, podávané podľa energie čchi a podľa krvi. Každá bylina má svoju vlastnú energiu, ktorá musí byť v súlade s energiou pacienta. Preto je čínska bylinná liečba výrazne individuálnou.

Ďalším z hlavných princípov je tradícia kombinovania jednotlivých bylín. Vďaka



spojeniu sa posilňuje ich výsledný účinok. Zatiaľ čo nám známe byliny a ich účinky poznáme najmä vďaka skúsenostiam predkov a tradovaniu, čínske byliny a ich účinky sú presne kategorizované. Staré odborné texty prinášajú informácie o ich kvalite, chuti a vplyvu na organizmus. Takto sú spomínané tisíce rastlín, v praxi sa však najčastejšie používa cca tristo.

Spomínané liečiteľské terapie sú súčasťou viacerých smerov takzvanej prírodnej medicíny. Jej cieľom je pomáhať ľuďom

prostredníctvom prírodných liečebných metód, techník, stravy, prírodných produktov a výživových doplnkov, bez použitia chémie, zariadení a nástrojov. Jej základným princípom je myšlienka, že človek nie je len fyzickou stránkou, ale má aj ducha, psychiku a obklopuje ho isté okolie. Všetko spomínané sa navzájom ovplyvňuje a má dopad na zdravotný stav. Preto dáva prírodná medicína do popredia holistický, teda celostný prístup k zdraviu človeka.

V závere článku je dôležité spomenúť, že moderná a prírodná medicína by nemali byť súpermi. Každá z nich má v súčasnosti v živote ľudí svoje miesto. Predsa len, keď vám tehla rozbije hlavu, je istejšie dať si ju zašiť a absolvovať vyšetrenie prípadného otrasu mozgu, ako si na ranu prikladať skorocel (ktorý je, mimochodom, účinný pri menšom krvácaní). Na druhej strane, príroda už neraz ukázala svoju liečivú silu. Stačí, keď jej dovoľíme prejavíť sa.

*D. Mariňáková
Foto: pexels.com*



Andrej Braxatoris Sládkovič

„Dobre mi je, dobre pri sladkej materi. Pri našej záhrade, pri chutnej večeri. Veselo mi bolo trošku si oddýchnuť, rád som bol, keď škola mala už stíchnuť. Ach, ale dlhý čas, dlhočizná chvíľa. Kedyže sa nám už začneš, škola milá!“

Táto báseň, opisujúca prázdniny, pripomína náladu nielen jedného žiacka na Slovensku pri posledných chvíľach letných prázdnin. Bol to práve slovenský prozaik Andrej Sládkovič, ktorý napísal túto ale aj iné básne. Mnohí z nás ho poznajú najmä z hodín literatúry, ako známeho slovenského básnika a osobnosť, autora ľúbostnej básne Marina. Básne, ktorá sa momentálne objavuje v slovenskej kultúre viac a viac.

V tomto roku sme si pripomenuli 150. výročie úmrtia Andreja Sládkoviča. Vytvoril niekoľko významných literárnych diel ale zaslúžil sa aj o účasť na budovaní slovenskej národnej identity pred a počas revolučných rokov 1848-1849.

Andrej Sládkovič sa narodil v Krupine, 30. marca 1820 do rodiny evanjelického rektora a učiteľa, čo mu neskôr určilo aj jeho budúce profesijné smerovanie. V tom čase nebolo veľmi jednoduché dokončiť základné a stredné vzdelanie, najmä kvôli prácam na poliach a so statkom. Veľa detí bolo poslaných od skorej jari do neskorej jesene pomáhať rodine na statok a na polia. Práve túto situáciu aj Andrej Sládkovič



Andrej Sládkovič najskôr pôsobil ako súkromný učiteľ, neskôr sa stal evanjelickým kazateľom. Do dejín Slovenska sa však zapísal najmä ako národný dejateľ.

počas svojho pôsobenia veľmi odsudzoval a napísal svojim priateľom, akým veľkým odporcom je tomu, aby deti pracovali.

On však, aj vďaka tomu, že mal otca učiteľa, vychodil strednú školu a gymnázium. Hovoril nielen slovenčinou, ale dokonale ovládal aj maďarčinu, čo v tých časoch prinieslo výhody v pracovných príležitostiach. Už od študentských čias jeho záujem smeroval k náboženstvu, preto počas svojho štúdia na gymnáziu chodil na teologické prednášky, ale navštevoval aj prednášky od predstaviteľov Štúrovcov v Bratislave. Práve tieto hodiny v ňom prebudili lásku k slovenskému jazyku, záujem o slovenskú identitu a hrdosť na slovenský národ.

Po štúdiu najprv pôsobil aj súkromný učiteľ, ale jeho húževnatosť v náboženských veciach a základy v evanjelickej

cirkvi ho viedli k absolvovaniu rigorózneho skúšky, vďaka čomu sa stal evanjelickým kazateľom.

Je potrebné pripomenúť, že jeho pôsobenie, ako aj pôsobenie jeho otca bolo po ustanovení Tolerančného patentu. Tento patent bol vydaný Jozefom II. Habsburským a zabezpečilo náboženské slobody reformovaným cirkvám v Habsburskej monarchii.

Literárne pôsobenie

Sládkovič začal písať najprv vlastenecké básne v almanachu Nitra, významných „novinách“, ktoré dávali možnosť básnikom a autorom publikovať svoje diela. Takéto almanachy sa vydávali v mestách so vzdelaným publikom, ktoré obľubovalo čítať nové diela a tým pádom sa aj autori cítili ocenení a motivovaní.

Jeho najznámejšie dielo, ktoré je aj povinným čítaním žiakov na základných a stredných školách na Slovensku je Marina. Marina je ľúbostné lyrické básnické veľdielo. To znamená, že obsahuje niekoľko častí, má ľúbostnú tematiku, čo v tých časoch predstavovalo akúsi novosť. Takéto, na tú dobu až intímne diela, nenechali spoločnosť chladnú. Niektorí toto dielo veľmi odsudzovali za verejný prejav citov v básni. Toto vtedajšia spoločnosť považovala za nerozumné a nepotrebné. Iní sa tejto básne nevedeli nabažiť a Sládkovičova to zviditeľnilo.

Ďalšie dielo je Detvan, národné lyricko-epické básnické dielo. Okrem iných napísal aj rôzne detské básne, básne náboženského charakteru, a dokonca aj jeho omšové kázne boli spísané do článkov a publikované v almanachoch.



Sládkovičove najdlhšie pôsobisko - stredoslovenská obec Hrochotí.

Pôsobenie v Hrochoti a na strednom Slovensku

Sládkovič pôsobil počas svojho života na strednom Slovensku. Tam sa narodil, študoval, rozumel ľudu, ich potrebám a cítil k nim blízko. Jeho najdlhšie pôsobenie je však v Hrochoti. Práve tam bol zvolený evanjelickým senátom ako ďalší farár. Na začiatku svojho pôsobenia sa oženil s Antóniou z Hronseku, ktorej písal ľubostné listy. Spolu mali štyri deti, z ktorých jeden sa tiež vydal cestou evanjelického farára.

Nakoľko bol Sládkovič veľkým zástancom a verejným básnikom s vlasteneckou agendou, počas Bachovho režimu bol zatknutý a takmer odsúdený na smrť. Vďaka pomoci a informáciám svojho švagra ho prepustili a Sládkovič naďalej pôsobil ako farár.

Najradšej sa stretával s mládežou, s ktorou si vymenil aj list, v ktorej ich povzbudil vo vytrvalosti v boji za vlastnú identitu. Študenti ho mali rovnako radi a napísali mu aj ďakovný list. Počas pobytu v

Hrochoti dokončil svoje dielo Detvan, ktoré rovnako vyšlo v almanachu Nitra. Sládkovičov život zaznamenával vtedajší životopisec Ľudovít Grossman.

Posledné pôsobenie

Po svojom pôsobení v Hrochoti bol povolaný do Radvane. Na jednej strane je zaznamenané, že si ho hrochotský ľud veľmi obľúbil, ale zároveň sa Sládkovič tešil na pôsobenie medzi jemu podobne-zmýšľajúcimi ľuďmi. Hrochoť naďalej navštevoval.

V Radvani na svojej fare vítal aj účastníkov revolúcie 1848-1849 a verejne revolúciu podporoval. Zomrel vo veku 52 rokov. Dnes nájdeme jeho pamiatku po celom strednom Slovensku aj inde.

Sylvia Poliaková

International Slovak Educational Institution and Association
L18273 844M6K1, Luxembourg/Registre des Commerces et des Societes, Luxembourg, 27.01.2015

a

SLOVENSKÁ DETSKÁ BESEDA v Melbourne

si Vás dovoľujú pozvať na

metodické školenie učiteľov slovenčiny
v Austrálii a na Novom Zélande

Ukážky dobrej praxe v rozvíjaní slovenského jazyka

ktoré sa uskutočnia v dňoch
23. - 25. septembra 2022 v Melbourne

Metodické školenie odborne garantuje a zabezpečuje

UNIVERZITA MATEJA BELA
v Banskej Bystrici
Katedra elementárnej a predškolskej pedagogiky

s finančnou podporou
Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky

v rámci schváleného Kalendára vzdelávacích podujatí pre Slovákov žijúcich v zahraničí

5 finančnou podporou

URADU PRE SLOVÁKOV ŽIJÚCICH V ZAHRANIČÍ

MINISTERSTVO ŠKOLSTVA, VEDY, VÝSKUMU A ŠPORTU SLOVENSKEJ REPUBLIKY

SLOVENSKÁ DETSKÁ BESEDA
V MELBOURNE ORGANIZUJE

SLOVENSKÝ TÁBOR

CYC PHILLIP ISLAND, COWES, VICTORIA

25.-27. NOVEMBER 2022

- Výučba slovenského jazyka
- Plná penzia
- Ubytovanie v renovovaných izbách s vlastným soc. zariadením
- Futbal, tenis, basketbal, trampolíny, tvorivé dielne, relax, bazén, prechádzky po pláži a iná zábava

PRIHLÁŠKY A INFORMÁCIE:
LUBICA SHANNON: 0433042333 MARTA KAPUSTA: 0437699690
ALEBO NA WEBSTRÁNKE:
[HTTP://SLOVAKLITTLESCHOOL.WIX.COM/SLOVENSKY-TABOR-SDB](http://SLOVAKLITTLESCHOOL.WIX.COM/SLOVENSKY-TABOR-SDB)

5 finančnou podporou

URADU PRE SLOVÁKOV ŽIJÚCICH V ZAHRANIČÍ

MINISTERSTVO ŠKOLSTVA, VEDY, VÝSKUMU A ŠPORTU SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Made with PosterMyWall.com

Pozvánka na oslavu 10. ročníka Českého a Slovenského filmového Festivalu v Austrálii

Festival českých a slovenských filmov v Austrálii (CaSFFA) s potešením predstavuje svoj 10. ročník. Po dvoch pandemických rokoch Vás pozývame osláviť s nami toto okrúhle výročie opäť v kinách! V súlade s tohtoročnou témou „Movement“ Pohyb - Posun - Pohyb - Progres - Zmena - Expanzia, aj náš festival prežíva rozlet, prináša zmeny, inovuje a prispôsobuje sa súčasným podmienkam doby.

CaSFFA pridáva do svojho programu ďalšie austrálske mesto a po prvýkrát predstaví naše najlepšie filmy aj publiku v Adelaide, v The Regal Cinema v Kensington Parku! CaSFFA tiež víta aj nového partnera v Melbourne, kiná Classic a Lido Cinemas. Samozrejme tento rok nebudeme chýbať ani v priestoroch kina Národného Filmového a Zvukového Archívu v Canberre.

Pre tých, ktorí sa do kín nemôžu osobne dostať, sme pripravili Online ponuku prostredníctvom ACMI Cinema 3, kde predstavíme niektoré z najpopulárnejších filmov z našich predchádzajúcich festivalov. Online festival bude prístupný divákovi na území celej Austrálie.

Programová ponuka festivalu bude opäť bohatá na hrané i dokumentárne filmy z klasickej a modernej slovenskej i českej kinematografie a tiež filmy, ktoré budú mať v Austrálii premiéru. Opäť nás teší partnerstvo s Melbourne Cinémathèque, ktoré tento rok v ACMI Cinemas predstaví výber z tvorby slovenského režiséra Juraja Jakubiska a uvedie jeho najlepšie diela vrátane krásnej Perinbaby.

Slávnostné otvorenie festivalu v Melbourne sa bude konať 6. októbra o 18.30 h v Classic Cinemas v Elsternwicku. Večer pred filmovým predstavením Vám spríjemní vystúpenie slovenského folklórneho súboru Liptár zo Spolku Ľudovíta Štúra z Melbourne a diváci sa môžu tešiť aj na malé občerstvenie vo forme klasických „chlebíčkov“, dobrého pívka, vínka a minerálky. Podobne to bude aj pred posledným filmom festivalu, na Ukončení festivalu dňa 9. októbra o 17.00 h, kde nás bude zabávať skupina Vardos.

Dátumy do kalendára:

Melbourne	5. – 12. október 22
Canberra	14. a 16. október 22
Adelaide	4. a 6. november 22
Online (Austrália)	6. – 16. október 22

Samozrejme úplnú ponuku festivalových filmov oznámime včas prostredníctvom sociálnych médií Twitter @casffa, Instagram #casffa and Facebook @CaSFFA, rozhovorov v rozhlase SBS Slovenčina, RRR, 5EBI 103.1fm, na našej webovej stránke <https://casffa.com.au>, na webstránkach našich partnerských kín, a pripravili sme pre vás aj vytlačenú verziu celého programu.


V mene tímu CaSFFA dúfam, že sa Vám bude tohtoročná festivalová ponuka páčiť a teším sa na Vás v kinách.

Lúbia Shannon


Prezidentka Českého a Slovenského filmového festivalu v Austrálii | 2022

Kalendár plánovaných podujatí

JÚN - DECEMBER 2022



Október	Deň zahraničných Slovákov/10. výročie SDB	TBA
November	Slovenský tábor Phillip Island	
5. december	Mikulášsky piknik - Hawthorn	11.00



Čo robíme v SDB

Začal sa 2. polrok

Druhý polrok v našej školičke sa začal v sobotu 16. júla, keď sme sa stretli oddýchnutí po zimných prázdninách. Deti bolo o niečo menej, nakoľko mnohé rodiny využili možnosť znovu cestovať a navštíviť svojich príbuzných na Slovensku, a tiež sa vyhnúť nepríjemnej zime v Melbourne a užiť si leto v Európe. Na 3. hodine sme rozdali deťom vysvedčenia za prvý polrok so slovným hodnotením, kto ako pokročil, čo sa naučil, a kde je priestor na zlepšenie. Po malom občerstvení sa deti zabavili nahrávaním videa s gratuláciou pre Sylviu Poliakovú, teraz už mladú pani Thompson, ktorá mala presne v ten deň svadbu na Slovensku, a takto sme ju chceli na diaľku prekvapiť v jej veľký deň.

Tento štvrtok sa deti učili o ľudskom tele. Pani učiteľky pripravili rôzne zaujímavé aktivity na túto tému, aby sa deti hravou formou oboznámili s jednotlivými časťami tela v



slovenčine a zapamätali si ich názvy, napríklad rozoberaním modelu ľudského tela a jeho opätovným skladaním, alebo spoločným zakresľovaním orgánov do postavy nakreslenej na veľkom papieri. Prvú augustovú sobotu sme dokonca mali v škole kurz prvej pomoci, kde sa trieda premenila na malú ambulanciu a deti si nechávali ošetrovať pomyselné zranenia. Tak nám v škole behali malí pacienti s obviazanou nohou, rukou alebo hlavou, ale s tým rozdielom, že nebol počuť žiadny plač, len smiech a úsmevy na tvárach detí.

SDB oslavuje 10. narodeniny

Začiatkom augusta to bolo už 10 rokov, čo sme otvorili brány Slovenskej detskej besedy a začali vyučovať slovenčinu v



Melbourne. Oslava tohto výročia spojená s oslavou Dňa zahraničných Slovákov sa bude konať v sobotu poobede 22. októbra 2022 v Slovinskom dome v Kew. Žiaci SDB sa vám predstavia s pripraveným programom, na ktorý ste všetci srdečne vítaní. Dúfame, že si nájdete čas a prídete!

Privítali sme novú kolegyňu

V júli sa nám podarilo získať novú učiteľskú posilu do nášho tímu. Je ňou Monika Káposztásová, ktorá vyštudovala učiteľstvo v Španielsku a pôsobila 10 rokov ako učiteľka angličtiny na Malorke. Prilákala ju ďaleká Austrália, vymenila malý ostrov za veľký, a prišla skúsiť svoje šťastie do Melbourne. Tešíme sa na ďalšie spoločné stretnutia a spoluprácu. Vitaj, Monika, v našej slovenskej školičke!

Norika Kovarčíková



ZDRAVIE Z PRÍRODY

VČERA SOM BOL EŠTE ZDRAVÝ
A DNES, AKO DOĽAMÁNY
VČERA SOM SA HRAL A SMIAL,
DNES BY SOM LEN SPAL A SPAL.

MÁM HORÚČKU, TRIHA V UŠKU,
BACHLY MA SKRIBABU V BRUŠKU,
NÁDCHA, KASEĽ, HRDLO BOLI,
ANI VSTAŤ MI NEDOVOLI.

O CHVÍĽU UŽ LEKÁROVI
UKAZUJEM, KDE MA BOLI,
POZRIE HRDLO, ŽIADNA SLÁVA,
ZE VRAJ SA TO ZAVŠE STAVA.

NA JEHO REČ MUSÍM DAŤ
A SPRÁVNE SA OBLIEKAŤ,
ZDRAVO JEŠŤ A ŠPORTOVAŤ,
RUKY MYDLOM UMYVAŤ.

K TYMTO RADÁM PRIDÁ LIEK,
VORAVÝ ČAJ Z BYLINIEK,
ČORAZ LEPSIE SA MI DARÍ,
O PAR DNI UŽ BUDEM ZDRAVÝ.



Zo stola výboru

Zo stola výboru

Od ostatnej schôdzy výboru v apríli sme riešili prípravu osláv Dňa zahraničných Slovákov spojenú s oslavou 10. výročia založenia školy. Tiež pokračuje intenzívna príprava Metodického školenia pre učiteľov slovenčiny v Austrálii a na Novom Zélande.

Koniec roku bude naozaj rušný, kedy okrem spomenutých aktivít sa bude konať pravidelný Jarmok na Šumave, ako aj Slovenský detský tábor a Mikulášsky piknik. Máme sa na čo tešiť.

Stretnutie po desiatich rokoch

V rámci mojej návštevy na Slovensku som mala česť sa stretnúť s bývalou zástupkyňou veľvyslanca v Austrálii, pani Annou Petrášovou. Pri priateľskom posedení pri Dunaji sme pospomínali na jej návštevu Melbourne pri príležitosti otvorenia Slovenskej detskej besedy, ktorú spolu so starostom mesta Boroondara 26.7.2012 slávnostne otvorili.

Pani Petrášová sa vždy rada dozvie o živote slovenských komunit. Je pravidelný čitateľ Slovenských zvestí. S láskou



spomína aj na Český a slovenský filmový festival v Austrálii. Veľmi si vážime jej záujem.

Marta Kapusta

Zemiakové knedle plnené údeným mäsom

Suroviny

- 750 gramov zemiakov
- 100 gramov krupice
- soľ podľa chuti
- 1 vajce
- 200 gramov hrubej múky

Na plnku:

- 250 gramov vareného údeného mäsa
- 30 gramov masti
- 30 gramov cibule
- 50 gramov strúhanky

Postup

Zemiaky si uvaríme v šupke, ošúpeme ich a ešte horúce popretláčame a hneď premiešame s krupicou. Keď nám v miske trochu vychladnú, pridáme jedno vajce, soľ, múku a zamiesime cesto. Na doske posypanej múkou cesto rozvaľkáme, pokrájame na štvorce, naplníme mäsovou plnkou, zabalíme, vyformujeme guľičky a vyvaríme si ich v osolenej vode. Keď sú uvarené, pomastíme ich masťou, prípadne podávame aj s kapustou.

Plnku si pripravíme nasledovne: Údené mäso si zomelieme. Na masti speníme cibuľku a pridáme k nej mäso a strúhanku. Všetko dobre premiešame, necháme vychladnúť a plníme zemiakové cesto. Dobrú chuť.



INZERCIA A OZNAMY



Preklady & tmočenie
do slovenského jazyka

Nora KOVARČIKOVÁ
nkovarcikova@gmail.com
+61 432 636 578

NAATI akreditovaná
prekladateľka & tmočníčka
pre slovenský jazyk
9 Athlstone Road
3754 Borzen VIC, Austrália

WEBSTRÁNKA VEĽVYSLANECTVA

www.mzv.sk/canberra je naďalej hlavnou stránkou, ktorú veľvyslanectvo aktualizuje a nachádzajú sa na nej dôležité informácie.

Všetky konzulárne informácie prosím adresujte na

cons.canberra@mzv.sk

Vysielanie v slovenskom jazyku si môžete naladiť každú nedeľu večer od 19.00 do 20.00 na SBS2 FM.

Vysielanie je možné počúvať aj na internete na stránke

www.sbs.com.au/slovak



RADIO SLOVAKIA INTERNATIONAL

Z Bratislavy do celého sveta!

"Tu Bratislava! Vysielame pre všetkých Slovákov žijúcich v zahraničí.

Prinášame vám správy, zaujímavosti, reportáže, aktuality.

Denne zo Slovenska, ideme do celého sveta!

Milí priatelia, stanťe sa spolutvorcami vysielania, ktoré pripravuje Radio Slovakia International. Napíšte nám o vašich podujatiach, aktivitách, ale aj o zaujímavých osobnostiach žijúcich vo vašom okolí. Na korešpondenciu od vás sa tešíme na adrese:

ingrid.slaninkova@rozhlas.sk



S finančnou podporou
ÚRADU
PRE SLOVÁKOV
ŽIJÚCICH
V ZAHRAŇIČÍ

**SLOVENSKÁ DETSKÁ
BESEDA
ŠKOLSKÝ ROK 2023
SLOVENSKÝ JAZYK**

NOVÝ ŠKOLSKÝ ROK 2023 ZAČÍNA
4. FEBRUÁRA 2023, 14.30 – 17.15
4 TRIEDY (2-4 ROKY, 5-7 ROKOV,
8-15 ROKOV, DOSPELÍ)

Kontakt: Marta Kapusta 0437 699 690
Nora Kovarčíková 0432 636 578
slovaklittleschool@gmail.com

Hawthorn Community House
32 Herry Street, Hawthorn

Illustration of two children with backpacks and school supplies.

**ZASV a SDB hľadajú kvalifikované učiteľky
materskej školy a prvého stupňa základnej školy.
INFORMÁCIE - slovaklittleschool@gmail.com**

Redakčná rada: Nora, Sylvia a Marta

Korekcie: N. Kovarčíková

Grafická úprava – D. Mariňáková

Zodpovedný – Výbor ZASV

Ročník XI.

Komunitné oznamy budú inzerované zdarma. Dary na produkciu Slovenských Zvestí sú vítané.

Slovenské zvesti sú vydávané za podpory Úradu pre Slovákov žijúcich v zahraničí.



S finančnou podporou
**Úradu pre Slovákov
žijúcich v zahraničí**